

Folkehøgskole forbundet

Din fagorganisasjon som lærer i folkehøgskolen

VELKOMMEN
SOM LÆRER I
FOLKEHØGSKOLEN!

«Det beste året i mitt liv», hevder mange elever begeistret etter et år på folkehøgskole. Nå har du valgt å arbeide i dette flotte og spesielle skoleslaget. Velkommen i verdens frieste skoleslag! Som ny lærer kan vi garantere deg travle, spennende og givende dager i lag med flott ungdom og hyggelige og kompetente kolleger.

FOLKEHØGSKOLEFORBUNDET FOR DEG OG FOR FOLKEHØGSKOLEN

Folkehøgskolen bæres oppe av de menneskene som jobber der. Du, jeg og våre kolleger rundt om på de andre skolene.

Folkehøgskoleforbundet er en idé-, interesse og fagorganisasjon for norsk folkehøgskole. Folkehøgskoleforbundet arbeider for ideene til den frilynte folkehøgskolen og skal arbeide for folkehøgskolens plass i det norske samfunnet. Samtidig arbeider Folkehøgskoleforbundet kontinuerlig overfor myndighetene for å sikre så gode rammevilkår som mulig.

Allerede i 1905 gikk folkehøgskolelærere og styrere sammen og etablerte Høgskulelærarlaget, senere Norsk Folkehøgskolelag, nå Folkehøgskoleforbundet.

SKOLESYN

Frilynt folkehøgskole er et fritt og uavhengig pedagogisk tilbud på bred humanistisk, etisk grunn. Uavhengig av livssyn, etnisitet, legning, kjønn, alder, politiske holdninger, sosioøkonomisk bakgrunn og funksjons- evne, møtes mennesker i folkehøgskolen i åpenhet og respekt på en fordomsfri og undersøkende lærings- arena. Les gjerne videre i vårt Idé- og prinsippprogram på www.folkehøgskoleforbundet.no

Ingen folkehøgskoler er like. Folkehøgskoleloven gir skolene vide rammer for sin virksomhet. I loven heter det at folkehøgskolens formål er å fremme allmenndanning og folkeopplysning. Innenfor denne rammen fastsetter den enkelte skole selv sitt verdigrunnlag. Skolen du nå jobber på har altså et verdigrunnlag dere jobber ut ifra.

KURSVIRKSOMHET OG FAGLIG PÅFYLL

I Folkehøgskoleuka som arrangeres hvert år i august, er det mulighet for mange ulike kurs. Både praktisk og pedagogisk personale møtes for å lære, og utveksle erfaringer.

Folkehøgskoleforbundet arrangerer jevnlig kurs for alle ansatte i frilynt folkehøgskole. Her kan du møte andre som har lignende oppgaver som deg på andre skoler, og få faglig påfyll.

PEDAGOGISK FRIHET

Frihet fra karakterer og eksamen er et viktig fundament for folkehøgskolen. Det gir tid til at den enkelte elev kan finne ut hvem hun eller han er. Eleven er fri til å hente fram egne meninger og prøve disse i dialog med medelever og lærere. Vi ønsker at eleven skal kunne lære ut i fra egeninteresse.

Friheten strekker seg helt inn i hverdagen til deg som ansatt, og gir deg muligheter du trenger i ditt arbeid med elevene. På samme tid som friheten er befriende, vil et slikt ansvar også lett oppleves som krevende. Du må derfor ikke nøle med å «bruke» dine kolleger til å drøfte alt du lurer på.

Folkehøgskolene er altså et helhetlig læringsrom der det å leve og lære sammen er viktige deler av dannelsesprosessen. Derfor bor elevene sammen på internat. De ulike læringsarenaene som klasserommet, studieturer, spisesalen, internatet, program-/elevkvelder osv., skal bidra til å utvikle både personlige og eksistensielle, faglige, sosiale og demokratiske sider ved eleven.

Som lærer skal du bidra inn i denne helheten som en folkehøgskole er.

” **Frihet fra karakterer og eksamen er et viktig fundament for folkehøgskolen.**

Å BLI TIL NOEN

Folkehøgskolen gir ikke formell utdanning, men en overgripende dannelse. Tilbudet er preget av helhet - der fag, fellesskap, gode opplevelser og refleksjon er viktige dimensjoner. Vi kan si at i folkehøgskolen blir elevene ikke til noe men til noen - ikke sykepleier, interiørarkitekt eller fotograf formelt sett, men man kan bli en bedre sykepleier, interiørarkitekt eller fotograf etter å ha hatt et år på folkehøgskole.

Folkehøgskolen har fokus på menneskelige verdier, som medansvar, toleranse, solidaritet og tillit. Verdier som bygger på at vi er deltakere i samfunnet, og der tilværelsen baserer seg på forpliktende fellesskap, som igjen gir livet mening.

Å VÆRE VÅKEN

Vi skal ikke fylle et kar, men tenne en ild! Danning på et overordnet nivå kan defineres som evnen til å være oppmerksom; oppmerksom både på seg selv, andre og på verden. Folkehøgskolen har som mål at elevene utvikler mot og entusiasme til å leve sitt eget, selvstendige liv. Målet for danning er den aktive, deltagende, reflekterende, engasjerte og våkne verdensborger.

MEDANSVAR OG FELLESSKAP

I folkehøgskolen legger vi vekt på at læring skjer i sosiale fellesskap, og at elevene møter et personale som sammen med dem tar ansvar for fellesskapet. Fundamentet er en reflekterende dialog- og erfaringsbasert pedagogikk med stor grad av elevinnflytelse. Frie og likeverdige samtaler er folkehøgskolens viktigste arbeidsredskap. I folkehøgskolen finner du derfor en utpreget praktisk tilnærming til fagene og samværet ellers.

FOLKEHØGSKOLE FOR ALLE

Alle er forskjellige, og det er et mål å bidra til at elevene får oppgaver og utfordringer som passer til den enkelte, selv om det faglige nivået i en klasse kan variere veldig. Vi skal sammen gjøre en innsats til at alle får det beste ut av sitt folkehøgskoleår.

MEDLEMSFORDELER KORT FORTALT

Engasjement i lønns- og arbeidsforhold:

Folkehøgskoleforbundet gir sine medlemmer mulighet til engasjement og innsats for å bedre egne og arbeidskollegers lønns- og arbeidsforhold.

Kurstilbud i Folkehøgskoleforbundet:

Folkehøgskoleforbundet tilbyr medlemmer og tillitsvalgte gratis kurs og skoloring i tariff – og forhandlingskunnskap, arbeidsrett og tillitsvalgtarbeid.

Forsikringsordninger:

Folkehøgskoleforbundet tilbyr medlemmene gunstige forsikringsordninger i samarbeid med Utdanningsforbundet og Tryg Forsikring.

Fortløpende informasjon:

Som medlem i Folkehøgskoleforbundet får du fortløpende informasjon om tariffsaker og andre forhold som berører din arbeidssituasjon. Dette skjer gjennom tillitsvalgtsapparatet, elektronisk nyhetsbrev, Folkehøgskoleforbundets hjemmesider og medlemsbladet «Folkehøgskolen».

Utvalg for alle:

Folkehøgskoleforbundet har etablert utvalg for lærere, utvalg for praktisk personale og et skoleutviklingsutvalg. Rektorene har et eget lokallag.

Vil du vite mer:

frilyntfolkehogskole.no/fhf/medlem/

ET SKOLESLAG MED LANG HISTORIE

I mer enn 150 år har folkehøgskolen vært aktuell, attraktiv og betydningsfull for ungdom fra hele landet. Den danske presten, forfatteren, filosofen, historikeren, salmedikteren, folkeopplyseren og politikeren Nikolai Frederik Severin Grundtvig (1783-1872), formulerte i sin tid et evig gyldig skole-, lærings- og dannelsessyn i form av folkehøgskole. Den første folkehøgskolen i Norge, Sagatun på Hamar, ble opprettet i 1864.

Folkehøgskolene var viktige for demokratibyggingen, og de er viktige for demokratiutøvelse nå. Da er det naturligvis avgjørende at skoleslaget hele tiden klarer å fornye måten dette omsettes på i praksis, i form av fagtilbud, undervisningsformer og aktiviteter. For det er flere forhold enn det at eleven bor her som er annerledes i folkehøgskolen.

For langt de fleste folkehøgskoleelever blir dette et år av avgjørende betydning. Både i form av opplevelser og faglige kunnskaper, men også i form av inspirasjon og engasjement som får betydning for resten av livet. Ofte etableres livsvarige vennskap. Mange finner ut hva de skal utdanne seg til eller gjøre videre, eller kanskje endres disse planene i løpet av tiden på folkehøgskolen.

Hvert år går omlag 12 prosent av et ungdomskull på folkehøgskole. Det er et betydelig kulturelt og demokratisk vitamintilskudd inn i det norske samfunn. Vi, dine kolleger både på skolen og i skoleslaget, er glade for og stolte over at du har valgt å jobbe sammen med oss i folkehøgskolen!

Så, kjære kollega, velkommen i verdens viktigste og antagelig frieste skoleslag!

NOEN TIPS OG RÅD

til deg som er ny
folkehøgskolelærer, fra
kolleger som har vært
med en stund

RÅD TIL DEG SOM NYANSATT

Som ny kan det være veldig mye å sette seg inn på kort tid. Her er noen tips og råd til deg som nyansatt lærer ved folkehøgskolen fra kolleger som har vært tilsatt i folkehøgskolen en stund.

LÆRE VED Å GJØRE

En viktig grunn til å søke seg på folkehøgskole er å få noe annet enn de fikk på videregående. I mange fag er det helt sikkert viktig med noe teori, men hvis det er mulig: GJØR noe med en gang! Det viktigste arbeidsredskapet som lærer i folkehøgskolen er den likeverdige samtalen. Og handling.

AKTIVITET

Det sies at et folkehøgskoleår er et friår – men i det ligger det ikke et hvileår! Elevene vil ha mest mulig aktivitet, mye å gjøre, gjerne om ettermiddagen og kvelden også! Et folkehøgskoleår er et år med fordypning og engasjement.

LÆR NAVN

Det er lett og fort gjort å lære navnene på de du skal undervise – men lær navnene på alle andre også! Som folkehøgskolelærer er du lærer for alle elevene, ikke bare klassen din. Lærerkolleger er det også lett å lære navnene på. Og lær deg navnene på alle på kjøkkenet, og vaktmestere og kontorpersonele, bli kjent med dem, og snakk med dem.

«DET KAN JEG GJØRE»

Du kommer til å oppleve at det dukker opp mange forskjellige oppgaver som ikke har med faget ditt å gjøre. En folkehøgskolelærer tar på seg mange oppgaver: Grille pølser, dekke bord, lese dikt, arrangere fotballturnering og rebusløp, stille opp på elevkvelder og arrangementer, kjøre til og fra, rydde og sortere, legge fram saker i lærerråd osv. En «Ja, det kan jeg gjøre»-holdning til det meste er viktig.

SKOLEUTVIKLING

Folkehøgskolelærere er med på å skape skolens framtid! Så lenge man holder seg innenfor lov og forskrift står skolene fritt til å skape seg selv. Strukturen er flatere enn i andre skoleslag, og det er viktig at alle bidrar til å utvikle skolen i riktig retning.

FLEKSIBILITET

Å være lærer på en folkehøgskole er ikke en ni til fire-jobb. Det er en fordel å innrette livet sitt på en måte som gjør at det å være på jobb i helger, om ettermiddagen og om kvelden ikke er for komplisert å organisere. Det er mange uker med avspasering som skal jobbes inn, og det betyr en arbeidsuke langt over en normalarbeidsuke på 37,5 timer.

SPØR! TA KONTAKT

Hvis ting er vanskelig, hvis det er noe du forundres over eller reagerer på – spør og ta kontakt. Med kolleger, med ledelse, eller med Folkehøgskoleforbundet sentralt!

Lykke til som ny lærer i et unikt skoleslag!

”*Folkehøgskolen har som mål at elevene utvikler håp, glede og mot til å leve sitt eget, selvstendige liv.*”

 Folkehøgskole
forbundet

Besøks- og postadresse: Brugata 19, 0186 Oslo
Tlf 22 47 43 00

E-post: fhf@folkehogskole.no

Web: www.folkehogskoleforbundet.no